

NIV
ARTISTIC
REVISTA

Fabricació de Genres de punt

Exportació - Articles d'ocasió - Importació

Los Dollars

J. Renom Garriga, S. en C.

DESPATX:

Salmerón, 56 - BARCELONA (Gracia)

Telèfon 43 G.

CLÍNICA

— DELS —

Doctors Emili Oños i Josep Marsal

del Hospital Clínic i Còs Mèdic Municipal

MEDICINA GENERAL

Especialistes en enfermetats de la
pell i malalties genito-urínaries

Tallers, 55, pral. BARCELONA

De 12 ¹/₂ a 1 ¹/₂ i de 7 a 9

Cristall - Pisa - Porcelana

Llorenç Balagueró

Travessera, 61 Torrent de l'Olla, 75

Servei especial per a CAFES

: BARS i XACOLATERIES :

ARTICLES PER A REGALS

Sastrería

Casa Capdevila

Plaça Rius i Taulet, 5

— GRACIA —

(Al costat de l'Estanc)

ARTE

Taller de Fotogravats

Mallorca, 191

Telèfon 3108 A

FONDA I BAR

DE

Ramón Reus

Torrent de l'Olla, núm. 69

BARCELONA

Sastreria de Florenci Vall

Gran assortit en genres d'alta novitat

Especialitat en la mida

Carrer de Menéndez Pelayo, 12

(abans Torrent de l'Olla)

BARCELONA

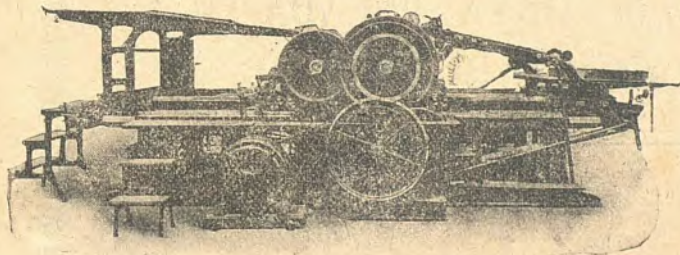
(GRACIA)

Taller de construcció i reparació
de Màquines

DE

Pons i Silvestre

Especialitat en les de Arts Gràfiques
Traslats, Montures, etc.

PASATJE DE LA MERCÉ, 5
Teléfon A 4852

BARCELONA

Fàbrica de llibres ratllats
i objectes d'escriptori

Francisco

Sabellas

Corts Catalanes, 644
(entre Passeig de Gracia i Claris)

Teléfon 3514 A

BARCELONA

CASA PONSÁ

Flors i Plantes Naturals

Adornos de salons, banquetes,
cistelles, rams i corones

Claris, 38 (cantonada Diputació) ♦♦ Teléfon 3089 A

PILO SUBLIMADO

EL MELLOR REMEI I EL PERFUM MES FI

Usant-lo es combat i s'evita la
CALVICIE, la TINYA PELADA
∴ i els CABELLS BLANCS ∴

Es ven en Farmacies, Droguerías i Perfumerías

DIRIGIU LES DEMANDES A

“Higiénica Española Colom” (S. A.)

Consell de Cent, 336, pral.-Teléfon A 5396-BARCELONA

Redacció i Administració: Llibertat, 4 — Barcelona

ART CATALÀ

DE PESCA.—Quadre d'en Thomàs Sans (†) Secretari que fou de la Societat Artística i Literària

CRONIQUEES CIUTADANES

Els artistes i les ulleres

En aquets temps sagrats de dolor i de passió, en que abstrèts per un profund misticisme meditariem llargament sobre çò que representa la Suprema Raó escarnida i cruxificada, ens recorda lo que un jorn ens deia una personalitat literaria catalana, i que nosaltres no sabrem repetir tant bé com ens fou dit.

«Podriem dir de la nostra Catalunya laboriosa, que té els peus a la terra i la testa al cel», ens deia, fent-nos notar la nostra riquesa industrial al ensemps que la nostra labor artística.

Recordem-nos d'aquestes paraules, i en aquets temps de dolor, siguem generosos, olvidem-nos de la terra on tenim els peus clavats i preocupem-nos d'allà on tenim la testa: dels nostres artistes. I com que avui dia allà on trobem un artista, hi trobem també, forçosament, unes ulleres, preocupem-nos, doncs, dels artistes i de les ulleres.

Podrà semblar a molts que el que els artistes portin aquestes ulleres de grans cristalls rodons ribetejades per un cercle negre, no passa de ser la frivolitat d'una moda, sens veurer que, molt al contrari, representa una eficàcia decisiva en el nostre renaixement.

En aquells temps romàntics i exaltats de principi de segle, el barret tou d'ales amples, la nostra gran xelina i, sobre tot, la nostra pipa, eren el símbol admirable de la evolució vers un noucentisme tal volta exagerat.

Cohibits per un clasicisme mediti i compassat, enemics de totes les simetries, la fumarola de la nostra pipa ens donava un exemple claríssim.

Amb la gran ala ample del barret que ens deixava els ulls amagats en la penombra, i amb el pesigolleix de la xelina en la nostra barba, contemplavem extasiats aquelles corbes elegants i variades, aquell pujar i baixar, aquell desordre ordenat del fum del tabac, i tot ho veiem emboirat a través d'aquell fum.

No'ns plaví veurer sortir el fum de les xumeines de les nostres fàbriques, cel amunt, per fondre's passadament sense ni una contorsió; ens plaví solsament contemplar el cimbrejar del fum de la nostra pipa, que pujava una mica damunt nostre per devallar graciosament a contar-nos

quelcom de lo vist, fonent-se, al voltant nostre, embolcallant-nos.

I era tanta la sugestió que'ns causava aquest plaer, que mentres logressim escriure, pintar o compondre quelcom que tingués aquell desordre elegant del fum de la nostra pipa, ja ens creiem senzillament genials.

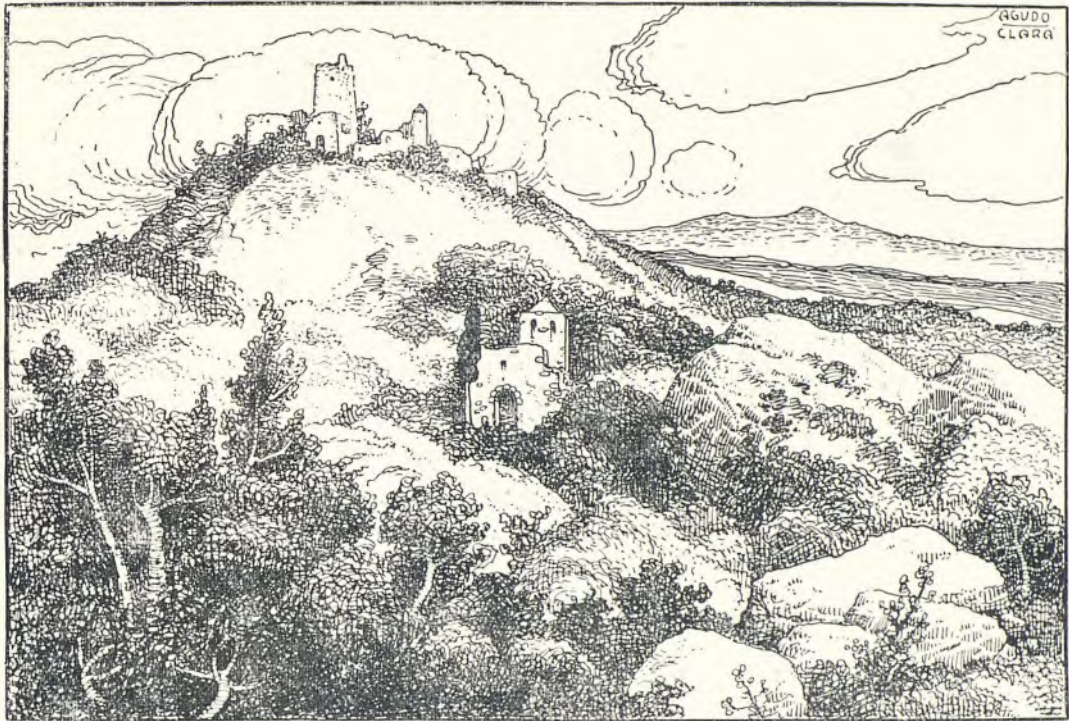
Mes els temps han canviat, i si llavors ens plaví veurer les coses un xic esfumades mentres fossin lliures de la esclavitud d'una simetria, avui ja som indiferents a tot ordre o desordre i ens preocupem més l'esperit que la forma; per això en la més lleugera insignificància hi trobem o hi busquem una emoció, una meditació o un epígrama.

Vivim abandonats a tota impressió esperant solsament que aqueixa impressió ens fereixi, per examinar-la fonament, malgrat passi pel davant nostre amb tot atolondrament, i per això se'ns han fet necessaries les ulleres.

Aquestes grans ulleres se'ns han fet indispensables; tota vulgaritat ens semblarà una bella cosa si la contemplem amb elles, i tota obra nostra ens semblarà més gran i acabada, rellegida amb fruïció a través dels grans cristalls rodons.

Em recorda que mirant una volta un programa de un concert de guitarra que tenia anunciat en Segovia, i vegent el retrat d'aquest gran artista, amb l'espiritualitat de sos ulls a través de les ulleres descomunals, vareig dir-me: «Veus-aquí una bella cosa per sentir-se una mica més artista». I aixís ho degué comprendre tothom, perque si en Segovia fou l'iniciador, ha trobat entre nosaltres uns continuadors ben entusiastes, i aixís com no ens oblidem mai a casa la ploma *estilogràfica* i les quartilles en blanc, tampoc ens oblidem l'estoig de nostres ulleres per el moment solemne.

I no ens les oblidem per dos raons principals: en primer lloc, perque ens son necessaries per la nostra profunda observació, i després perque en aqueixa terra nostra, aon malgrat tenir la testa al cel ens sentim massa aferrats a la terra i ens oblidem molt sovint dels nostres artistes, es precis que ja que no ens coneixen per les nostres obres, ens distingeixin al menys per alguna cosa, i aixís com abans al veurer sortir d'una cantonada l'ala d'un barret, la punta voleiant d'una xelina i la fumarola d'una pipa endevinàvem tot seguit de que sortiria un artista, ara quan vegem venir de un troç lluny dos vidres rodons com dos fanals d'automòvil, endevinem que s'acosta algun home extraordinari.—SAM,

Dibuix d'en AGUDO CLARÁ

CORRANDES

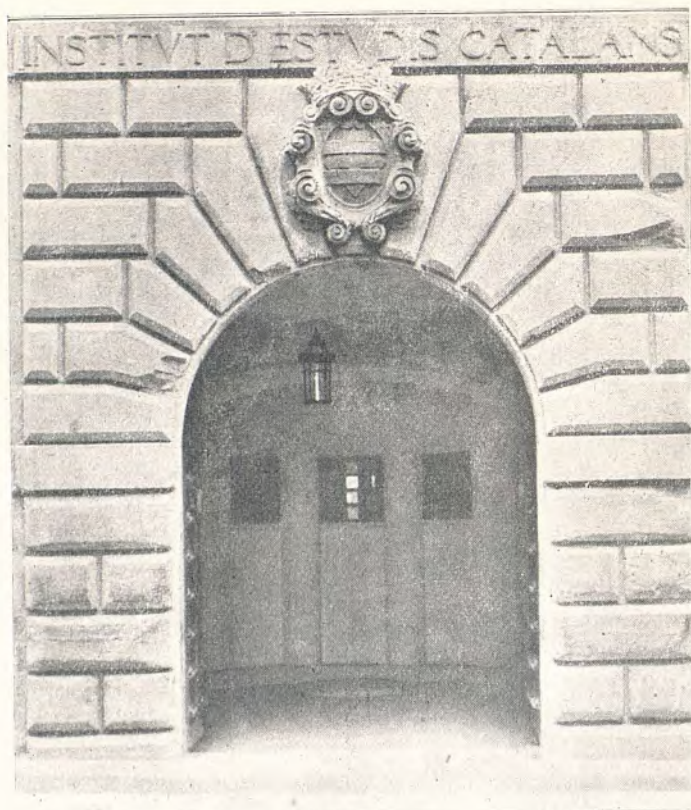
Devora l'ermita en runes
plora un fontinyol tot breu,
i hi ha un xiprer que s'espera
per si tornen a alçar Deu.

Pel caminet que es va a missa
sempre hi ha un roser boscà;
damunt el roser hi ha un àngel
que alegra el cor del que hi va.

Si el soleiet ens encanta
o ens para l'ocell joliu,
el pes del passat s'alleuja
i la mare morta, riu.

JOSEP CARNER.

L'Institut d'Estudis Catalans

ELS que havem seguit pas a pas la actuació complexa i sabiament ordenada de la nostra Diputació, havem vist amb gran plaer de bons patriotes, com eren ateses totes les branques del nostre renaixement. Tot çò que s'hagués fet pel nostre desenrotlló tècnic-industrial, hauria resultat infecond, d'una infeconditat desconhortadora, si no hagués anat acompanyat d'una orientació seria i modernitzada per l'engrandiment de la nostra cultura.

Prò afortunadament el *seny ordenador* d'en Prat de la Riba no tenia la més

lleu omissió que pogués perjudicar a la nostra ferma personalitat nacional.

Quan en 1907 se constituí l'Institut d'Estudis Catalans, fou unanimitat reconegut que la novella institució venia a complir un deure que ja es feia innajornable, i trobà la més lleial cooperació en totes les reconegudes personalitats catalanes de vàlua positiva.

Les esperances que al entorn de la seva fundació s'engendraren en tota la Catalunya que pensa i treballa, no s'havien vist pas desenganyades, ans molt al contrari, l'obra de l'Institut ha sigut tan posi-

liva, que malgrat les petites crítiques que hagin pogut sorgir en contra d'ella, ha triomfat sempre definitivament.

Per això nosaltres, després de l'informació del Palau de la Generalitat, hem volgut que seguís immediatament la de l'Institut d'Estudis Catalans, per creure que aquesta institució és, avui per avui, la més cultural, la més important, la més representativa de tot Catalunya.

Avui tenim molt gust en publicar aquesta informació per la que hem conseguit una valuosa cooperació de distingides personalitats de l'Institut, çò que sincerament els agraïm i els hi oferim aquest nombre com a modest homenatge per la entitat que tant ha fet i està cridada a fer pel nostre resorgiment cultural, i a la que tots hem d'ajudar malgrat n'estiguem més o menys apartats.

LA Secció filològica de l'Institut—la més important i adhuc la més combatuda—, ha dut a terme un treball verament importantíssim: l'unificació i depuració de la llengua catalana. I encara més, ha creat, a imitació de les ciutats d'Hamburg i d'Helsingfors, un Laboratori de Fonètica Experimental, amb una col·lecció d'aparells registradors de la paraula, biblioteca, màquina fotogràfica, gramòfon, etz., per a recollir totes les vibracions i sons de la parla catalana en ses diferents variants dialectals.

Hem dit adés que la Secció Filològica ha sigut la més combatuda, i no ho hem dit en va. Efectivament, al implantar-se i imposar-se pel Institut i la Diputació les Normes de la Llengua Catalana, un estol d'escriptors renomats i altra gent de vàlua es col·locà immediatament enfront de les Normes i de l'Institut, creient-

se perjudicats per l'imposició de que canviessin i purifiquessin sa manera acostumada d'escriurer.

Constitueix un erro aquesta creença, per quant era precís que un dia o altre s'acabés l'anarquia existent en nostra llengua en que hom no sabia, al llegir qualques autors estimats, quin era el ver català. Altres creuen que motivà l'enuig dels antics, la forma en que's portà a cap la *reforma*, i que una crida a tots els filòlegs i literats perque hi aportessin el seu concurs no hauria produït la separació en dos bands de la nostra intel·lectualitat.

Sia com sia, i no som pas nosaltres els indicats a esbrinar-ho, l'obra de la Secció Filològica de l'Institut és molt digne de lloança, i esperem que esborrant el temps rancunies i mal entesos, se li farà tota la justícia que's mereix.

Biblioteca de Catalunya

SEGONS consta en la làpida que presideix la seva Sala de Lectura, la *Biblioteca de Catalunya* fou oberta al públic el 28 de maig de 1914. Constava llavors de 25.000 llibres i uns 300 manuscrits, aplegats per l'Institut d'Estudis Catalans des que va començar la seva vida corporativa. Les llibreríes d'en Marià Aguiló i Mn. Cinto Verdguer n'havien constituït el primer nucli, que ràpidament anà engroixint-se amb les adquisicions d'obres modernes d'estudi, comprades amb les subvencions que pròdigament li otorgaren la nostra Diputació i l'Ajuntament de la Ciutat. Avui, cinc anys després de la seva inauguració, ha duplicat de passò els llibres i els manuscrits, havent-se convertit en una de les primeres biblioteques de Barcelona, per la qualitat dels seus fons i la

concurrència del públic. Es esdevinguda el museu de la cultura catalana antiga i l'hostatge dels llibres que deixen al morir tots els qui han obert camí en l'història de la nostra terra. Als llibres de l'historiador Aulestia, s'hi han anat aplegant, junt amb els ja esmentats de l'Aguiló i Mn. Cinto, els d'en Pròsper de Bofarull, els germans Bartrina i Ayxemirs, En Joan Sardà, Mn. Salvador Bové, en Felip Pedrell, en Verdguer Callís, l'Emili Tarré, bona part dels d'en G. M. de Brocà, i últimament els d'en Prat de la Riba, que tan estimà la Biblioteca de l'Institut i en fou el fundador i l'ànima.

Són de gran valor les col·leccions d'obres antigues, impreses i manuscrites, que l'enriqueixen. Citarem, entre altres, els Cançoners, que contenen la part més important de la poesia catalana mig-èval,

les traduccions d'obres clàssiques que havien pertenescut al famós antipapa aragonès Benet XIII, els doscents manuscrits de la llibreria Dalmases, i, sobre tot, la bellíssima carta de navegar d'en Gabriel de Vallseca, joia de la cartografia catalana antiga que havia estat propietat de l'Americo Vespuccio, el famós navegant que donà nom al nou continent. La riquíssima col·lecció d'obres de Cervantes que li fou generosament regalada pel Sr. Isidre Bonsoms, és enveja de les més riques biblioteques de terra castellana. Mercès a l'esplendidesa patricia del mateix Sr. Bonsoms, posseeix també la *Biblioteca de Catalunya* una col·lecció gairabé única de fullets referents als moviments polítics de Catalunya en els segles xv al xviii.

Però al costat d'aquestes seccions que podriem anomenar arqueològiques,

la nostra biblioteca està al corrent de les novetats científiques del món, i els joves enginyers, artistes, historiadors i literats catalans que omplen les seves taules, disputant-s'hi el lloc quan obre les portes, poden estudiar-hi llibres que durant molts anys havien estat àvidament co-bejats pels nostres mestres.

La *Biblioteca de Catalunya* ha estat, en la seva classe, la primera a Espanya que ha permès el lliure accés als prestatges, organitzant una llibreria de mà, i ha establert el préstec a domicili, mitjant-sant certes garanties. Passen de 25.000 els lectors que hi acudeixen anyalment, i la seva creixença es tan ràpida, que fa pensar en la necessitat de cercar-li hostatge més espaiós.

JORDI RUBIÓ.

Director de la Biblioteca de Catalunya
de l'Institut d'Estudis Catalans

Altre aspecte de la Biblioteca de Catalunya

LA Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, des de la seva fundació, ha emprès importants investigacions arqueològiques referents a totes les èpoques. Entre les de temps més apropats a nosaltres, cal esmentar la publicació de les pintures murals romàniques de les esglésies de Catalunya, l'estudi de la arquitectura romànica per don Josep Puig i Cadafalc, la publicació del *corpus* de les monedes catalanes per D. J. Botet i Sisó. Les que s' refereixen a les més antigues civilitzacions de Catalunya que anomenem prehistòriques a part d'algunes fetes en els primers anys de la actuació de l'Institut i que s'encomanaren al

sabi geòlec D. Lluís Maria Vidal i al malaguanyat Mossèn N. Font i Sagué, són les que s'han portat a terme des de la fundació en 1914-1915, del servei d'Investigacions arqueològiques que dirigeix el que sotscriu i que té entre el seu personal tècnic a don Josep Colominas i col·laborant-hi D. Matias Pallarés i D. Agustí Duràn.

Aquest servei té per finalitat veillar per la conservació i l'investigació sistemàtica de la nostra prehistòria, evitant que per falta d'un organisme adequat d'investigació, desapareixin moltes dades que sovint s'han perdut.

El servei conta amb un laboratori per a la conservació i reconstrucció de les troballes fruit de les seves investigacions, i després d'es-

tudiades les diposita al museu de Barcelona.

Les més importants campanyes fetes fins ara, són les següents: l'excavació de diferents coves i monuments megalítics de Catalunya; investigacions als monuments dits «talaiots» i «navetes» de l'illa de Mallorca; l'excavació d'una necròpolis de la Edat del ferro de Terrasa i l'investigació dels poblats ibèrics del Baix Aragó i altres de Catalunya.

P. BOSCH GIMPERA

Catedràtic de la Universitat de Barcelona
i Director de la Secció Arqueològica
de l'Institut d'Estudis Catalans

Biblioteca i Laboratori de les «Investigacions Arqueològiques»

L' INSTITUT - IDEA

UNA cosa que la passió mesquina no permet de comprendre als enemics de l'Institut, és que ell sigui per nosaltres ja quelcom més que una corporació i una acadèmia: que sigui una Idea, això és, una idea vivent per damunt de tots nosaltres, plena de bellíssims manaments.

Per això resultaria candorosa, si la dolenteria no la enlletgís, la persuasió que porten al cor aquells enemics de que si combaten i descrediten als homes que avui constitueixen l'Institut, assoliren extingir-ne l'Idea mateixa. Que és aquesta idea qui de sobte ha llençat formidable claror damunt les llurs deficiències de labor i d'esperit el que—prou es veu en el tò dels atacs llurs—els neguiteja i adoloreix, més que les qualitats o els defectes dels homes de l'Institut.

Els homes són fal·libles. Qui no oferirà en aquest món una presa més o menys suculent a la censura? Tant mateix, en el pecat portaria quiscun la penitència: sempre que sota la idea i en nom de l'Institut, per negligència, deficiència, o amor exagerat de la individualitat moridora, no fessin ells obra digna d'aquest nom i d'aquesta idea, fatalment, la obra llur no tindria vera eficàcia. La enorme eficàcia que han assolit ja moltes obres d'alguns d'ells, són la prova més palesa de que les han produïdes dintre d'aquell esperit i, per tant, dintre l'esperit de la Catalunya nova.

Perque no ha sigut, com molts voldrien fer creure, l'Institut una pensada d'un, ni de quatre, ni de vuit homes. L'Institut era una necessitat espiritual de Catalunya, manifestada en una exigència cada cop més definida i apremiant per als esperits dels més preposats i conscients. Si els que ho han fet no l'haguessin realitzat, altres, sens dubte, ara o més tard, l'haurien realitzat en lloc d'ells. En canvi, els enemics de l'Institut són els qui per ensopiment o ignorància no han sentit la veu d'aquesta exigència; o bé l'han sentit i no s'han trobat amb forces i preparació per a satisfer-la dignament.

I així com la existència de l'Institut no

es pot limitar en el temps—perque era molt de temps abans de la seva mateixa realització, molt abans que assolís la perfecció i la complexitat d'un bell cristall dins la ment pura d'un Prat de la Riba (era ja per exemple en l'esperit d'un Milà i Fontanals, d'un Aguiló i d'altres molts esperits vigorosos)—; tampoc no pot recloure's en l'espai, en l'hostatge d'una corporació ni en un edifici ni en vint edificis i corporacions—per noms diferents que portin—que s'aixequin sota la seva Idea. El Membre espiritual de l'Institut serà tot obrer seriós de l'Intel·ligència, fassi obra de ciència, de poesia, d'arts belles, aquí i arreu de Catalunya, per isolat corporalment i llunyà corporalment que hi treballi.

* * *

Insistim: ja que sovint ens cal insistir fins a la vanalitat per a fer-nos comprendre una mica.

Suposem un moment foragitats del local de l'Institut i tot seguit dispersats i fins exterminats (no mancarien caníbals per a devorar-los, ben segur) tots els homes que avui apleguen dintre els closos de l'Institut les seves tasques. Suposem que els exterminadors s'instal·len dintre aquells closos. Doncs bé, tot just la ferocitat satisfeta, s'asseguessin en els doctes cadirals, com en els contes meravellosos, es sentirien punxats per tot arreu d'agullons, d'exigències i manaments que potser mai havien sentit en llurs decurades vides. I no podrien viure tranquils fins que complissin el manament de la Fada-Idea; i procurarien esmenar-se, a complir-lo i devindrien aleshores els més crudels i contradictoris enemics d'ells mateixos; dels qui foren ells mateixos—o voldrien resistir per mala voluntat o bé no podrien obeir per deficiència—i els seus pecats d'ignorància i negligència aleshores es farien més palesos als ulls oberts de les noves generacions. I aleshores per a redimir-se o per a condemnar-se, comprendrien el que els diem. Que l'Institut és una Idea; que'l noble nom porta, com a nucli de vida, un

altre mot sagrat avui per a nosaltres: Universitat; es a dir, tot allò que signifi- qui harmonia en la diversitat de labor se- riosa, on les personalitats s'exaltin, i es disciplinin i es metodisin. Labor ferma, seriosa, amb fortes arrels en l'esperit de la raça, amb viva circulació de saba cul- tural universa, amb plenes branques lliu- res en l'esperit del present.

Fòra de l'Esperit, de l'Idea de l'Insti-

tut, romandràn, ja per sempre més, les sentimentals ignorancies, les còmodes improvisacions, els odis ganduls al difi- cultós saber, les necies espontaneitats, els mortals llibertarismes. Tot, en fi, el que ha deixat fòra d'ell l'Institut i qui es revolta en contra d'ell.

J. FARRÀN I MAYORAL.

Secretari de la Secció de Ciències
de l'Institut d'Estudis Catalans

ADEMÉS de la Secció de Ciències, que té a son càrrec la publicació de diverses obres integrals per a l'expandiment dels diferents coneixements culturals en çò que fa referència a Catalunya, i la celebració d'interessants cursos d'intercanvi notabilíssims baix tots conceptes, hi ha en l'Institut altres sub-seccions no menys importants.

Aixís la de Conservació i Cataloga- ció de Monuments, que fa tasca ben me- ritoria, contribuint amb ses gestions a salvar de vendes o enrunaments deshono- rosos, els històrics i cèlebres edificis de la nostra terra; aixís la del Mapa Geogràfic de Catalunya, que constitueix un treball immens; aixís també la del

paludisme, encarregada de sanear els indrets nacionals aon encara hi ha ma- lures.

No disposem de prou espai ni som nosaltres qui, per analitzar les tasques de l'Institut d'Estudis Catalans, prò si amb aquestes malt conjuminades ratlles lo- grem interessar l'atenció dels nostres llegidors i amics envers aquets homes que silenciosament es preocupen de la cultura i pervindre de Catalunya des de sos modestos llocs en les oficines de l'històric palau de la Plaça de Sant Jau- me, haurem conseguit una satisfacció interior que'ns augmentarà, si això és pos- sible, el nostre amor al Niu i a l'art cat- alà en totes ses manifestacions.

Biblioteca Arqueològica

(Fotografies d'en JOSEP BERMEJO, de la secció de fotografia del «Niu Artístic»)

LA FOTOGRAFÍA ARTÍSTICA

Rec Comtal
(prop de
Moncada)

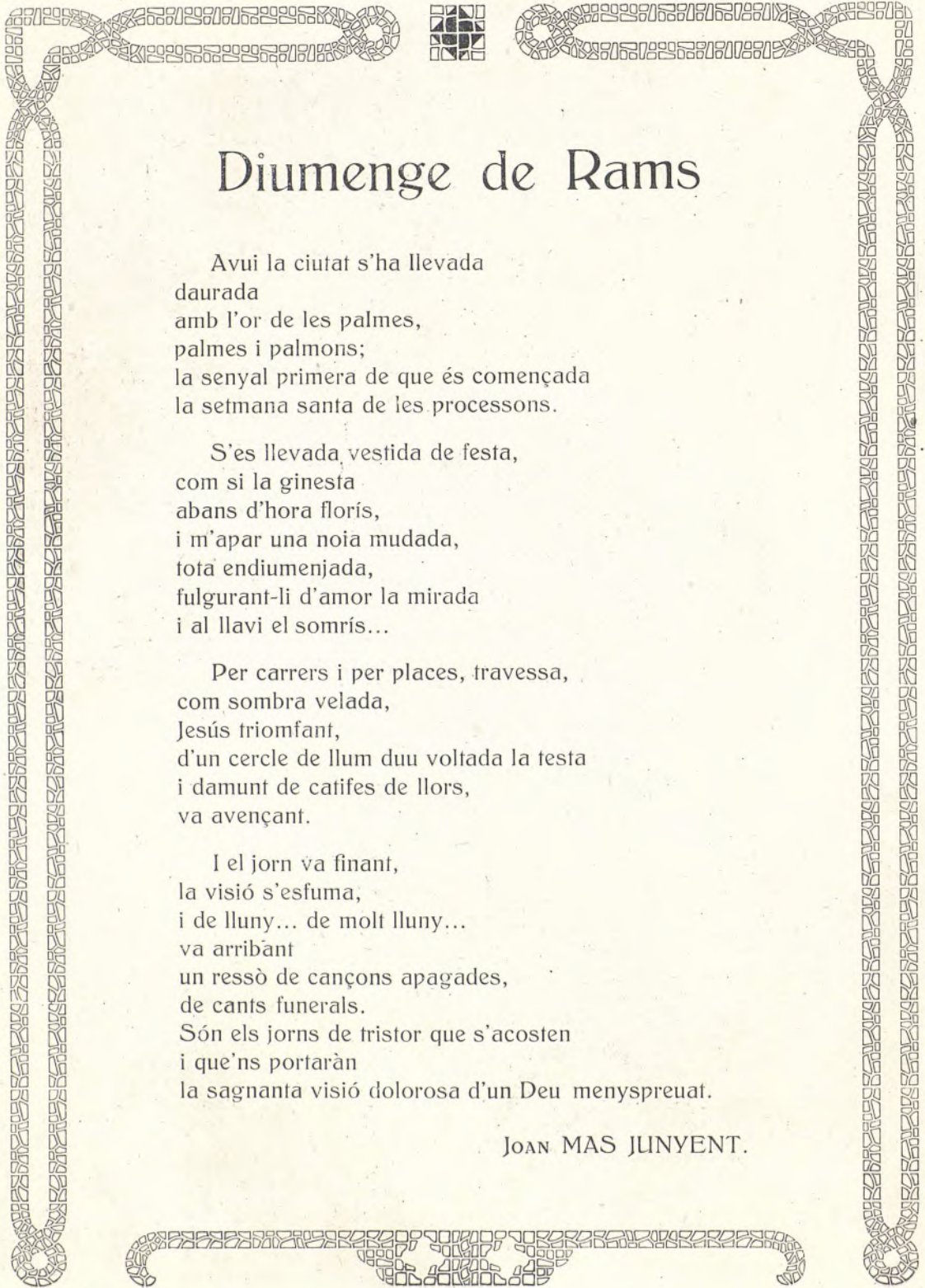

*Fotografia d'en
P. GORGAS,
de la secció de
fotografia del
«Niu Artístic».*

Boires
Pirinenques

*Fotografia d'en
F. GRAU ROS,
de la secció de
fotografia del
«Niu Artístic».*

Diumente de Rams

Avui la ciutat s'ha llevada
daurada
amb l'or de les palmes,
palmes i palmons;
la senyal primera de que és començada
la setmana santa de les processons.

S'es llevada vestida de festa,
com si la ginesta
abans d'hora florís,
i m'apar una noia mudada,
tota endiumenjada,
fulgurant-li d'amor la mirada
i al llavi el somris...

Per carrers i per places, travessa,
com sombra velada,
Jesús triomfant,
d'un cercle de llum duu voltada la testa
i damunt de catifes de llors,
va avençant.

I el jorn va finant,
la visió s'esfuma,
i de lluny... de molt lluny...
va arribant
un ressò de cançons apagades,
de cants funerals.
Són els jorns de tristor que s'acosten
i que'ns portaràn
la sagnanta visió dolorosa d'un Deu menyspreuat.

JOAN MAS JUNYENT.

GENT NOSTRA

En Antoni Casà ha inaugurat la sèrie d'exposicions individuals que pensem portar a cap en el nostre hostatge, amb una selecta col·lecció de paisatges.

L'art d'en Casà té un segell personalíssim; en la elecció de l'assumpte, en la execució, fins en la espiritualitat que encomana a les seves teles, el distingiríem nosaltres entre tots els nostres i fins entre els de fora.

En les notes grises procura donar un contrast de llum en el fons amb tant encert, que'ls ulls sembla que's daleixin per fugir del primer terme enombra i entregar-se voluptuosament a l'esclat de sol del fons; en les notes a plena llum ens dóna la sensació d'un sol xafogós i sentim pesar damunt nostre tot l'aplanament d'un jorn estival.

En Casà logra comunicar-nos çò que ell es proposa amb una facilitat extraordinària, perquè domina la tècnica i és un mestre del color sense deixar-se portar per cap amanament ni per cap vici o costum establert. Davant de l'objecte que sent i vol traspasar a la tela, es concentra i el veu ja amb la seva manera

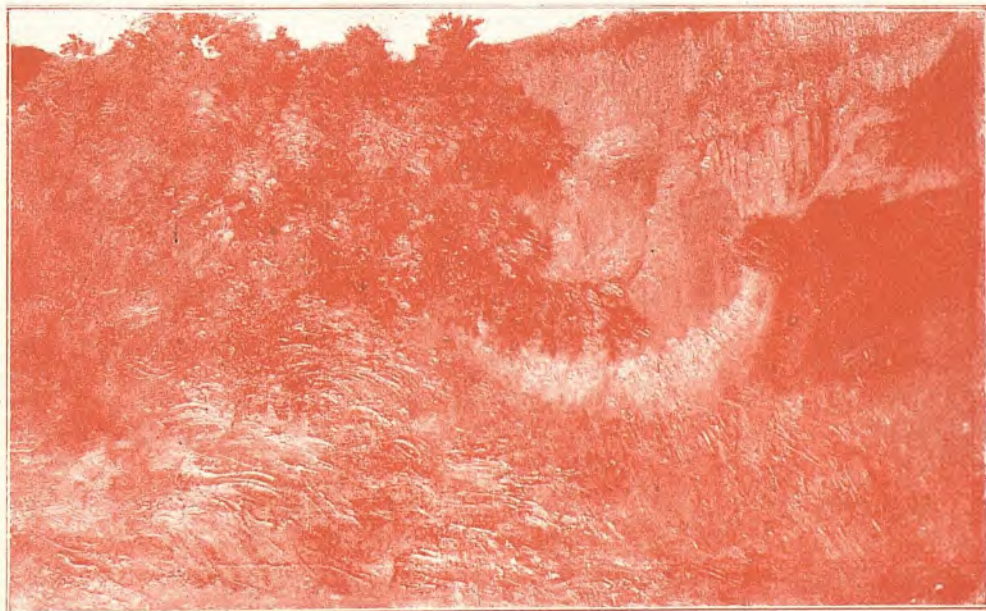
personalíssima de fer, de manera que allò que en les seves teles ens podria semblar una preocupació no és res més que un esplai sincer del seu temperament que podríem dir-ne noblement imitatiu.

Degut a aquesta escola seva, les teles que'ns presenta aquest artista,

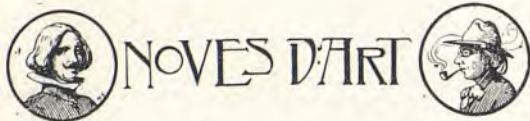
resultan d'una vivesa de color i d'un relleu extraordinari que creiem que és çò que es proposa i que val a dir que ho consegueix amb èxit.

No perquè en Casà sigui de casa ens havem de privar de fer-li els elogis que sincerament es mereix, sinó que molt al contrari, ens proposem anar donant a conèixer tots aquells amics nostres que com ell són dignes de figurar entre altres firmes de més renom.

(Caricatura d'en CARLES TUTUSAUS)

Natura.—Un dels darrers quadres d'en Casà

Saló Parés. — Quatre exposicions alhora tingueren lloc en aquest antic local; la d'en Eduard Flò, que presentà sis teles, de les que quatre eren retrats, un bodegó i una nena traient-se la careta. Un dels retrats a famany natural era el d'un jove amb trajo de *tennis* amb un jardí decoratiu clapejat de sol per fons, que trobarem massa lluminós, puig treia l'efecte i colorit de la figura; la d'en Agustí Pisaca, malhaurat artista fotogràf, quasi l'únic en el difícil genre de gomes bicromades que constitueixen verdaderes obres d'art; la d'en Rafel Estrany, l'artista dels aiguaforts, ferm i segur en la execució, que'n presentà alguns a més de dos tintes que resulten ingrats a més de perjudicar al conjunt, i d'altres a bicolor, immillorables; i la del mestre en Joan Baixas, amb ses aquarel·les fresques i lluminoses i de ben trobats assumptes. — Vingué després la exposició d'en Joan Llimona, artista eminent no ben comprès encara per tothom. No disposem de prou espai per elogiar com cal cada una de les obres del mestre; emprò, senyalarem les mellors, al nostre entendre, de les que exposà. Són les nomenades «Marta i Maria», «La resclosa», «La set», «Vida dura», «El rossinyol», «Esslanguiment» i «El frau». — Immediatament seguí la exposició anyal de la Societat Artística i Literaria, en la que hi vegérem les firmes dels coneguts Casas Abarca, Baixeres, Cusí, García Escarré, Fuster, Forns, Martí Garcés, Meifrén, Mir, Oliver, Puig Perucho, Ros i Güell, Sans, Tamburini, Tolosa, Urgell (R. i M.), Vázquez, Xiró i Cardona. Çò més sobresortint fou «L'hort», d'en Mir, un estudi d'en Ricard Urgell, que cada dia pinta més, un paisatge d'en Meifrén, de nova gama de verds, una solitud d'en Modest Urgell, un bodegó d'en Cusí, un interior d'en Martí Garcés, una figura a contrallum d'en Carles Vázquez, i la darrera obra del secretari de la Societat en Thomàs Sans, una marina grisa semblant a la que publiquem en aquest nombre per honorar la memoria del volgut amic. — Finalment ha exposat el jove Vidal i Quadras una selecta col·lecció de retrats i pintures de la que procurarem parlar-ne més extensament, avençant als nostres llegidors que's tracta d'un segur dibuixant i colorista.

Galeríes Laietanes. — Exposició Barrau. Pintor destre en la pinzellada espontania i segura, de grans lluminositats sorollesques. En totes ses obres hi han coses notables, recomanant-se molt tres interiors i un cap d'estudi abocetat. — Exposició Baixeras. Mestre en els assumptes rurals, gent de muntanya i gent de platja, resolt bells efectes amb pinzellada fina i justa. Ses obres són ja prou conegudes dels *amateurs* perquè els les hi recomanem. — Jeanne Valker. Pintora plena de nirviositats i inèxperiances amb tendència al colorisme modern, presenta varis retrats, algun d'ells ben remarcable, com el de la nena A. R. Es artista que promet si no es deixa portar per la pose o per la impaciencia. — Exposició Josep Frau. Els paisatges de dit senyor mereixen ésser analitzats un per un, i no poguent-ho fer, direm no més que són d'un refinament d'evolucionisme plàstic, discutibles o censurables, però agradosos al moment. Esperem una altra exposició per veurer si orienta més la seva pintura a la realitat, i de la sugestió en queda quelcom més que marc.

Prats, Fatjó i C.^a — En aquest elegant saló tingueren lloc les exposicions d'en Meifrén i en Riquer; l'art del primer tots el coneixem: habilitat extraordinaria en el maneig dels pinzells i armonització de tons neutres; i en quant al segon ha exposat alguns quadres de paisatge acabadíssims i en conjunt millors que altres vegades.

Galeríes Dalmau. — Agrupació «Nou ambient». Bona voluntat i atreviment i no'n parlem més.

Foyer Françaís. — El nostre volgut company M. Tusquellas exposà en aquest salonet cinc teles que no's pogueren apreciar bé per les males condicions de llum del local; no obstant, es pogué observar bastanta intensitat de color, sobresortint l'arbreda, l'ermita i una vista del Laberinte. El quadre dels tarongers adoleix, potser, de massa grisat, però en resum, el Sr. Tusquellas pinta amb soltura i esperem d'ell obres millors.

COLORAINES.

Aquest nombre ha sigut
previament censurat

TEATRES

ROMÈA.—Passada ja d'actualitat la nostra crítica, no podem fer més que nomenar les darreres estrenes efectuades en aquest teatre, que amb tanta cura regenta el Sr. Fàbregas. Han sigut «Blaiet, vaiet», obra del teatre d'infants, per en Folch i Torres, que sap aon té la mà esquerra; «Gelosa», comedia arreglo d'una altra francesa, per en Geroni Moliné, que també agradà; «L'usufructuaria», dels germans Corominas Prats, en la que'ls autors no han sapigut encertar el tò just del tema que esculliren per la seva comedia; «L'home d'anys», d'en Fontanals, xamosa comedia molt ben resolta en la que l'autor esboça un assumpte ben remarcable per una comedia dramàtica de gran volada; «La llum de Jesús», obra semi-sacra, de l'amic Folch i Torres, que fou

una verdadera equivocació; «Roses de tot l'any», delicat diàlec del portugués Juli Dantas, acuradament traduïda per en Ribera i Rovira; i «El seu millor amic», d'en Lluís Capdevila, joguina ben trobada, encara que d'assumpte gastat. També es reproduïren amb èxit les obres «En Joan Bonhome», d'en Pous i Pagés, i «El Sant Cristó gros», de l'Aulés.

En Giménez i els seus companys es portaren sempre molt bé, sobresortint les Srtes. Pino i Fornés i els Srs. Bruguera i Pallac.

ESpanyol.—En Jaume Borràs amb altres elements de vàlua, donà unes poques funcions, presentant-se amb «L'Alcalde de Stilmunde», punyent drama de Maeterlinch, traduït per en Vila-regut, que obtingué un èxit falaguer, i en el que's feu aplaudir extraordinàriament el veterà Daroqui. Vingué després «La princesa de celuloide» que no agradà, i s'acabà la tasca.

Roc.

Incendi del Gran Teatre del Liceu en 9 d'Abril de 1861, quedant completament enrunat

Fou reconstruït immediatament, inaugurant-se en 14 d'Abril de l'any següent

(Còpia d'un gravat de la època)

Cap d'any. Avui fa un any que aquesta Revista vegé la llum primera, i això que per una altra publicació no tindria apenes importància, constitueix per nosaltres, modestos aficionats, un motiu de lleu orgull, ja que veiem recompensats pels nostres amics i llegidors tots els esforços i angúnies que hem passat per lograr fer interessar i conèixer el Niu per tot arreu.

Els temps més calamitosos per una revista com la nostra han passat ja, i al afermar-nos en la vida periodística, anirem desentrotllant tots els nostres propòsits, fent contínues millores i corresponent aixís al favor constant del públic.

Hem d'agrair també amb entusiasme a les personalitats ja consagrades, la despresa col·laboració amb que'ns han vingut ajudant i encoratjant per seguir endavant la nostra tasca, amb la fè i la esperança d'arribar amb el temps quiscun dels nostres al lloc gloriós que aquells assoliren.

Si la nostra Revista va entrant per totes les llars catalanes, expandint al ensemps amor a les lletres i a les arts, haurem conseguit el nostre propòsit i tindrem la satisfacció d'haver complert un deure patri.

DE CASA

Catalúnya segueix passant els seus dies de dol. Uns altres noms hem de juntar a la llista dolorosa dels catalans il·lustres que perdem per sempre. Avui són la Dolors Moncerdà de Macià, la novel·lista catalana que deixa un escollit nombre d'obres d'un gènere ben necessari dins de la nostra literatura i que ha mort a una edat avançada mentre preparava encara una nova novel·la, i en Modest Urgell, el pintor especialíssim que amb el seu art profundament sentit i d'una senzillesa aplanadora, havia fet que davant els seus quadres sentís tota la força del seu sentiment. (D. E. P.)

◆◆

Orfeó Gracienc.—El dia de St. Josep aquesta simpàtica Entitat donà el concert extraordinari a benefici del malhaurat orfeonista de l'Orfeó Català en Joan Benet i Casals.

S'hi executaren obres escullidíssimes d'autors nacionals i estrangers, mereixent l'aprobació unànim de tota la concurrència que omplí el local de gom a gom, la experta direcció del mestre Joan Balcells, qui portà les obres donant mostres de la gran compenetració que hi ha entre els orfeonistes i la seva batuta.

Com hem dit, totes les obres foren cantades indefectiblement, però allà on l'Orfeó Gracienc s'hi enlairà més, fou en «La mort de l'Escolà», obra que'n podríem dir apropiada a l'acte que's celebrava i que l'Orfeó pot dir-ne ben bé que ja és una obra ben seva.

Els felicitem per l'acert en la celebració de dit acte, que donà lloc a una demostració més de patriotisme.

◆◆

La segona vetllada teatral que teníem anunciada per el dia 29 de Març i que ens vegerem precisats a suspendre degut a les circumstàncies d'aquells dies, l'havem aplaçada per el prò-

xim dia 17 de Maig amb el mateix programa que detallavem en el nombre passat.

◆◆

Altres consocis nostres han contret matrimoni: en Mateu Morell amb na Concepció Masip, i en Emili Iglesias amb na Soletat Gomis, a tots quins els hi desitgem un sens fi de felicitats en el seu nou estat.

◆◆

El dia 4 d'aquest mes fou posat en llibertat absoluta el nostre estimat consoci en Jaume Casadevall, que després d'haver estat prè bastant temps amb motiu d'aquelles passades «algarades» a la Rambla, gosava de llibertat provisional. La nostra enhorabona.

◆◆

Ha mort a l'edat de 68 anys el conegut gravador en Francisco Jorba, reputat com el primer en el seu art. Havia treballat per totes les cases editorials d'importància i adhuc per altres gravadors que li confiaven les feines de més cuidat. Descansi en pau i rebí la seva família el nostre sentit condol.

◆◆

Suposem deuràn haver advertit els nostres llegidors el descuit sofert en el nombre passat en el darrer vers de la poesia «L'aranya que fila» del nostre amic en J. Vives i Borrell, en el que hi mancava la síl·laba «amb»; i creiem que no extranyarà a ningú el retràs amb que ha sortit aquest nombre, ja que les dificultats que havem trobat en el gravador i la impremta se les pot imaginar tothom. Preguem que se'ns perdoni i procurarem posar-nos al corrent.

CORRESPONDENCIA

Per excés d'original ens veiem obligats a deixar per contestar en el pròxim nombre tota la correspondència que tenim en cartera.

NIU ARTISTIC

Revista mesal ilustrada
amb col·laboració de les millors firmes catalanes

Val UN ral

Subscripció anyal 4 pessetes

Per subscripcions i anuncis a la Redacció i Administració

Llibertat, 4, o Trafalgar, 4 (quiosc de periòdics)

Editorial i Llibreria d' Art

M. BAYÉS

Tallers, 32, pral.

BARCELONA

"JULIO ANTONIO"

Un petit volum contenint 26 reproduccions fototípiques d'obres del malhaurat escultor català, mort de poc a Madrid.

SIS pessetes

Demaneu-lo a tot arreu

Taller de Sastreria
DE

LLUIS PIÑOL

Confecció de trajos de tota mena

: ESPECIALITAT EN LA MIDA :

Jaume I, 15. - Entrada: Trompetes, 2, 2.^{on}, 2.^a

Aigua Mineral Natural

..... **PURGANT**

DE

COSLADA

Analitzada per el Dr. Ramón i Cajal

La millor purga i de resultats més eficaços

Antibiliosa ☒ Antiherpètica ☒ Descongestionant

Preventiu insubstituible contra les infeccions tifoïdes i grippals

El mitjà més eficaç per a combatre l'ESTRENYIMENT

Empleades en rentats i ablucions i deixant assecar—sense eixugar-la—la part mullada, donen magnífics resultats en els herpes, eczemes i demés afeccions de la pell.

Demani's a tot arreu

TINTURA MORA
 es la mejor agua
 progresiva
 para **TENIR**
 el **Cabello**.

Amb la pau tan desitjada
 vindrà la febre inventora,
 mes jamai serà inventada
 cap *Tintura* tan preuada
 com és la *Tintura Mora*.

**Venda, en les principals
 Perfumeries i Drogueries d'Espanya | BARCELONA**

IMPREMPTA

Vda. de J. Riera

Gran assortit
 de Postals a l'engròs
 Felicitacions
 Estampes 1.ª Comunió

Riera Baixa, 11 i 13
 Téléfon 3385 A

P^{tes} 11'93
CALZADO
COSIDO & MANO
 para
CABALLERO
MARIANO CUBI, 3.
 Junio estacion Gracia
Una vez a la semana para repulcarse al precio de 10 pesetas.

Extens i variat assortit
 en tota classe de
CALÇAT

ESPECIALITAT en NOVITATS
 PER A SENYORA

BAR

"Las Euras"

El més familiar i més
 concorregut de Gracia
 (servei perfeccionat)

Plaça ius i Taulet, 1

DE MANEU

"Anís Catalunya"

Fàbrica d'Anissats

D'EN

JOSEP MIRÓ

VALLS

Representant: **F. Ferrer**

Verdi, 55. - BARCELONA

83/60

≡ Aliment ≡

concentrat ideal

100 per 100

≡ nutritiu ≡

VIROCACAO

INDICAT PER LA

Convalecència, Anèmia, Debilitat, Neurastènia, Dispepsia

Per a nens, dides, en la vellesa i individus sans cansats pel treball cerebral

**Demani's en Centres d'Espeífics,
Farmàcies, Drogueríes i Colmadós més importants**

Agents exclusius: IMPORTADORA NACIONAL, S. A.—Diputació, 282-BARCELONA